

8 myter om cannabis

Falköping
29 januari 2025

Pelle Olsson
www.pelleolsson.se

CANNABIS SOM MEDICIN

HISTORIA – POLITIK – FORSKNING



PELLE OLSSON

8 MYTER OM CANNABIS 5.0

Pelle Olsson



RNS
REGERINGENS
NARKOTIKAFRITT
SAMHÄLLE

Sveriges höga narkotikadödlighet

Vad beror den på och vad kan göras?
Pelle Olsson



Ny omarbetad upplaga

FOR
I KORT
#12

FORTE:

Förbättringar för
hälsa, arbetsliv och välbefinnande

CANNABIS: HARMLÖS REKREATION ELLER FARLIG DROG?

Cannabis är en av världens mest använda droger → Effekter på hälsa och sociala förhållanden är omdebatterade → Cannabisbruk är kopplat till ökad risk för sjukdom i luftvägarna, trafikolyckor och lägre födelsevikt hos barn → Regelbundet bruk kan leda till beroende och nedsatt kognitiv funktion → Cannabisbruk ökar smärta → Vissa substanser i växten kan fungera som medicin → Smärta är inte klarlagd

Kärlek, jävlar i helvete

roman
PELLE OLSSON

8 MYTER OM CANNABIS

1. CANNABIS ÄR INTE SÅ FARLIGT

Svar: Genom forskning vet vi att cannabis kan ge både akuta och långsiktiga skador. Framför allt på den psykiska hälsan. Den unga hjärnan är särskilt utsatt för risk.



2. ALKOHOL ÄR MYCKET VÄRRE

Svar: Det är svårt att jämföra farligheten mellan alkohol och cannabis. I båda fallen är skadeverkningarna väl belagda, men cannabis påverkar hjärnan längre.



3. ALLA HAR RÖKT PÅ

Svar: De allra flesta människor använder inte cannabis. I Sverige har 97,5 procent av den vuxna befolkningen inte gjort det under det senaste året.



4. NY FORSKNING MOTBEVISAR SKADOR

Svar: Det stämmer att det dyker upp forskningsrapporter där gamla sanningar om cannabisskador utmanas. Enskilda studier rubbar dock inte vetenskapsvärldens konsensus om de betydande hälsoriskerna.



5. CANNABIS ÄR MEDICIN

Svar: Vissa ämnen i cannabis ingår i några godkända läkemedel. Marknadsföring av "medicinsk cannabis" beror snarare på kommersiella intressen.



6. CBD ÄR RENA HÄLSOKUREN

Svar: Enligt vad man hittills vet om CBD stämmer det inte alls. Tvärtom kan substansen vara skadlig. Det visar allt fler forskningsrapporter.



7. MAN BLIR LUGN OCH FRIDFULL AV CANNABIS

Svar: Ja, ibland och ibland inte. Forskning och statistik visar att cannabis kan vara minst lika våldsförkallande som alkohol kan vara.



8. LEGALISERING MINSKAR PROBLEMEN

Svar: När man tillåter en tidigare förbjuden drog ökar användningen. Det visar alla erfarenheter. De kriminella gängen påverkas föga av en legal cannabismarknad utan fortsätter med andra droger och brott.



Föreläsningen handlar om

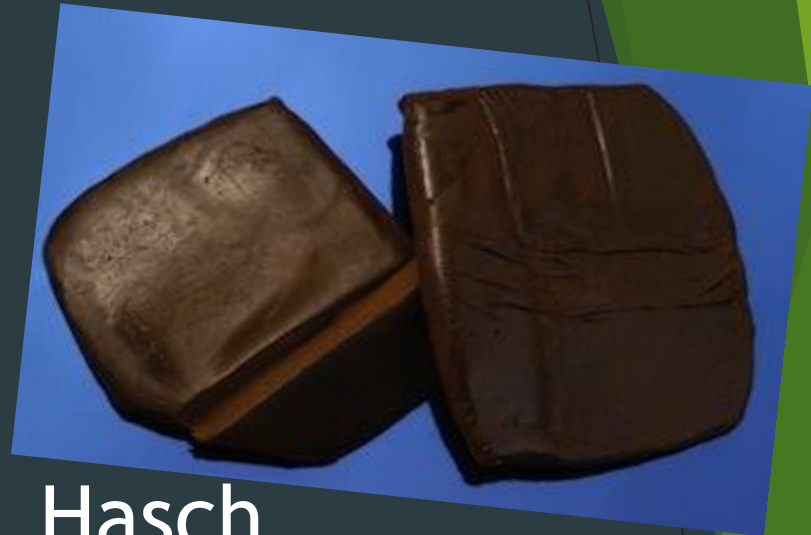
- ▶ Grundkunskaper och historik
- ▶ Dagsläget i världen
- ▶ Vad säger forskningen?
- ▶ Hjärnan
- ▶ Är alkohol värre?
- ▶ En bra medicin?
- ▶ Legalisering och framtid
- ▶ Argument att avstå



Olika droger från cannabis



Marijuana



Hasch



Edibles, t.ex godis

THC-koncentrat

Oljor, t.ex att vejpa

Cannabis innehåller bl.a.

- ▶ THC
(delta-9 tetrahydrocannabinol)
är den viktigaste rusgivande
substansen.
- ▶ CBD
(cannabidiol) ger inget rus,
vissa medicinska egenskaper



Dagsläget i världen

- ▶ THC-halten har ökat kraftigt
- ▶ Säkrare bevis för skador

Trots detta:

- ▶ Fler tror att drogen är ofarlig
- ▶ Fler länder legaliserar
- ▶ Ökad användning

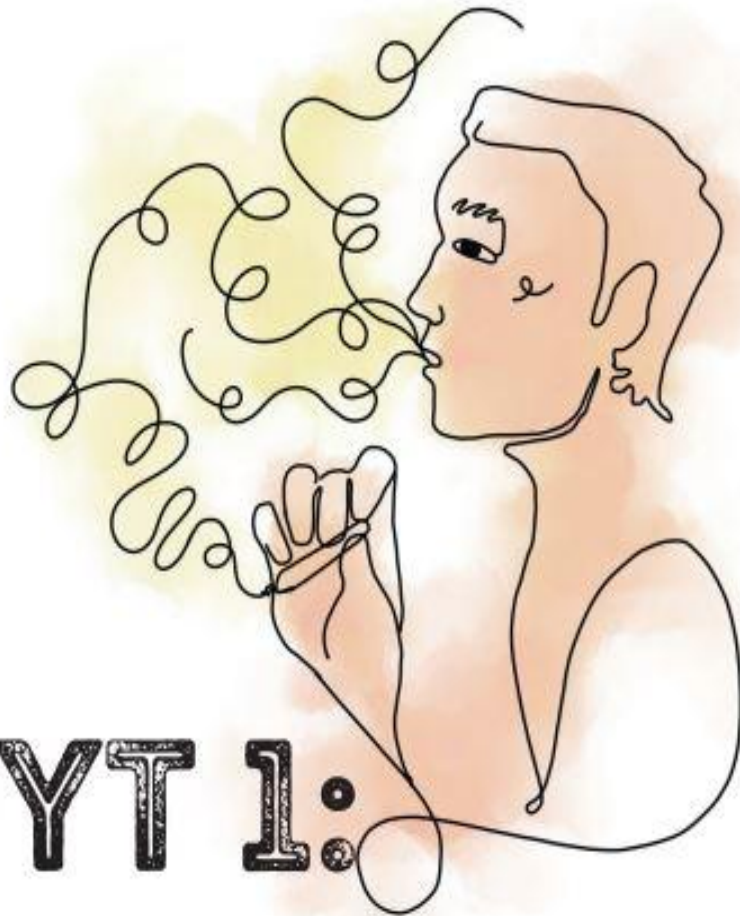
och det beror på ...

... att en allt rikare cannabisindustri påverkar medier, politiker, folkopinion och forskning.



”Big Marijuana”
sprider vilseledande
påståenden - myter.
Cannabisvänner
hjälper till.





MYT 1:

**CANNABIS ÄR
INTE SÅ**

FARLIGT

Aktuella forskningsgenomgångar



thebmj covid-19 Research Education News & Views Campaigns Jobs

Balancing risks and benefits of cannabis use: umbrella review of meta-analyses of randomised controlled trials and observational studies

BMJ 2023 ; 382 doi: <https://doi.org/10.1136/bmj-2022-072348> (Published 30 August 2023)
Cite this as: BMJ 2023;382:e072348

Linked Editorial

Benefits and risks of cannabinoids

Article	Related content	Metrics	Responses	Peer review
Marco Solmi ¹ , associate professor ^{1 2 3 4 5 6 7} , Marco De Toffol, psychiatrist ⁸ , Jong Yeob Kim, public health doctor ⁹ , Min Je Choi, psychiatrist ⁹ , Brendon Stubbs, advanced fellow ^{10 11} , Trevor Thompson, associate professor of clinical research ^{12 13 14} , Alessandro Miola, psychiatrist ¹⁵ , Giovanni Croatto, psychiatrist ¹⁶ , Joseph Firth, research fellow ¹⁶ , Silvia Michelson, psychiatrist ¹⁷ , Luca Ballan, psychiatrist ¹⁷ , Björn Gerdle, professor ¹⁸ , Francesca Baggio, psychiatrist ^{19 20} , Pierluigi Simonato, psychiatrist ²¹ , Paolo Scocco, psychiatrist ²² , Valdo Francisco Monaco, psychiatrist ²³ , Michele Fornaro, assistant professor ²⁴ , Andrea Murru, research fellow ²⁵ , Giovanni Castellini, associate professor ²⁵ , Paolo Fusar-Poli, professor ²⁶ , Corrado Barbui, professor ²⁷ , John P A Ioannidis, professor ²⁸ , Eduard Vieta, professor ²⁹ , Joaquim Radua, associate professor ³² , Christoph U Correll, professor ³³ , Samuele Cortese, professor ^{34 35 36 37 38} , Robin M Murray, professor ³⁹ , David Castle, professor ^{40 41} , Elena Dragioti, associate professor ^{18 44}				



Vad skadas mest av
cannabis?

Svar:

▶ Tonårshjärnan

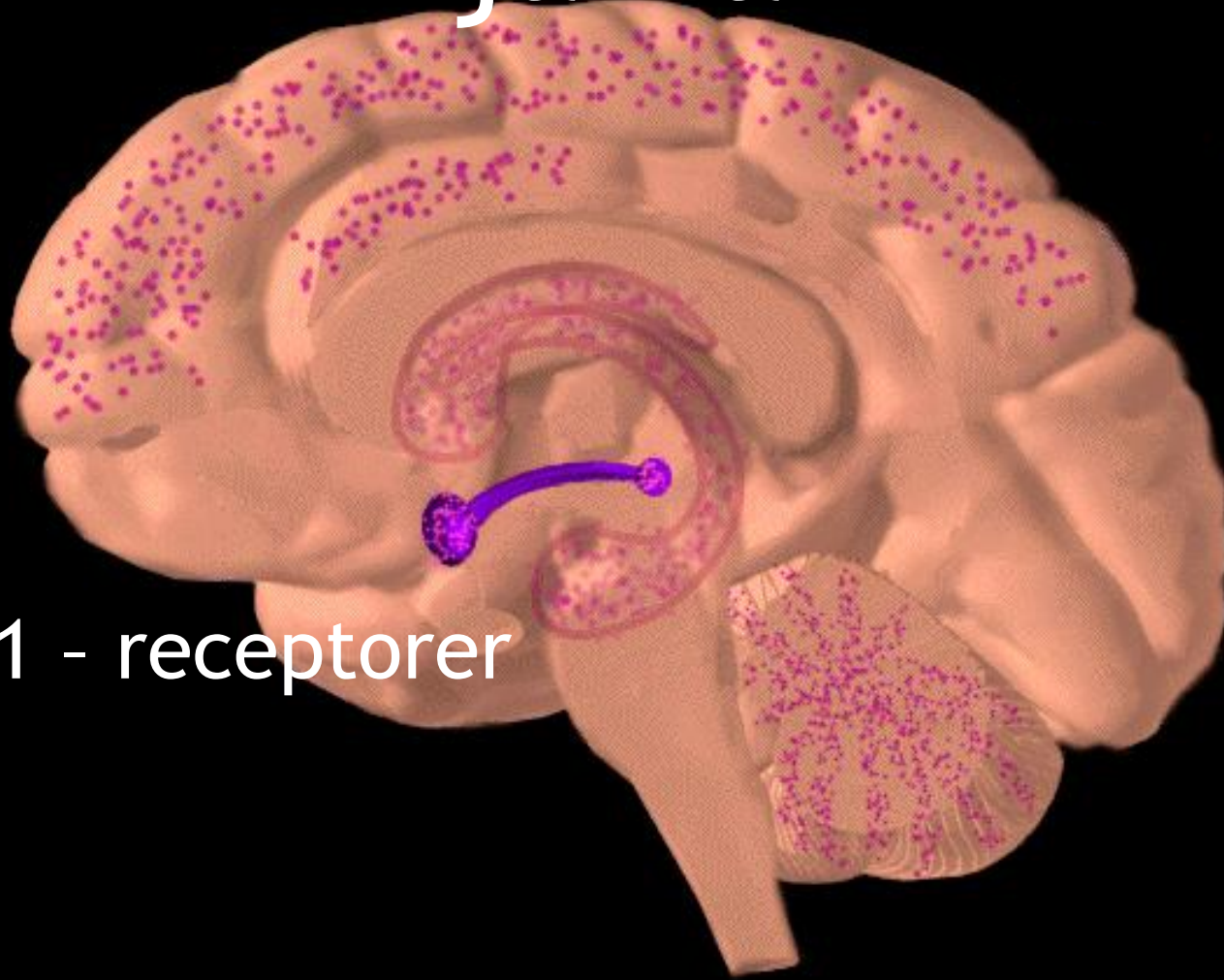
Alla andra hjärnor

Kroppsliga skador

Källa: National Academies of Science. The health effects of cannabis and cannabinoids 2017.

Hjärnan

CB1 - receptorer



CB1-receptorerna är en del av det
endocannabinoida systemet som reglerar:

Hjärta

Matsmältning

Immunförsvar

Tänkande

Minne

Koordination

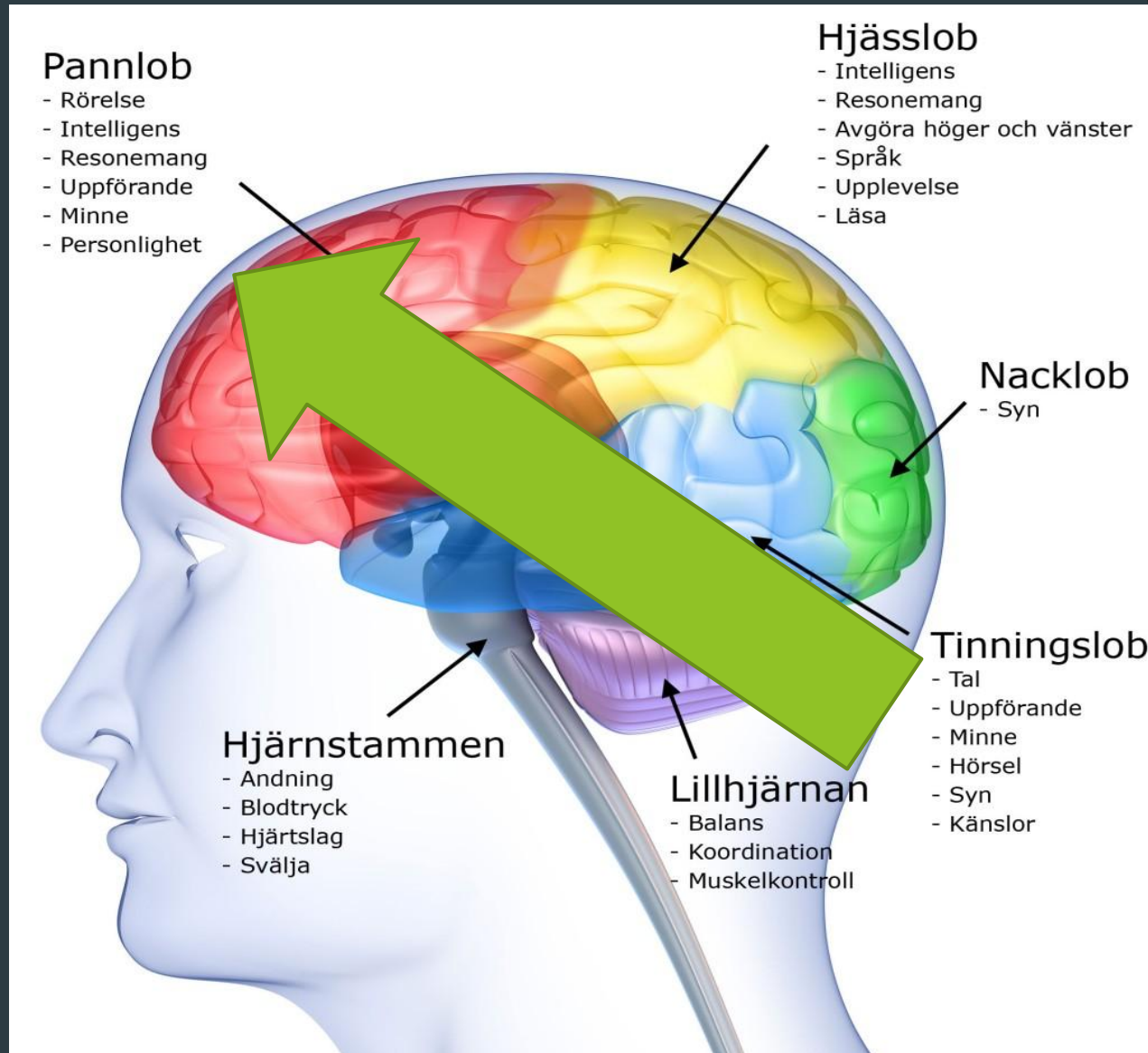
Belöning

m.m.

CB1-receptorerna påverkas av

- ▶ Kroppens egna cannabinoider, anandamid m.fl. = BRA
- ▶ Cannabis (THC) = DÅLIGT
- ▶ Syntetisk cannabis (Spice) = ÄNNU VÄRRE

Hjärnans utveckling från 0 till 25 år



Skillnader ”vuxenhjärna” och ”tonårshjärna” sitter i prefrontala cortex

- ▶ Omdöme
- ▶ Impulskontroll
- ▶ Beslutsförmåga
- ▶ Samordningsförmåga
- ▶ Förmåga att bearbeta komplicerade intryck

Tidiga effekter av cannabisis

Försämringar av bland annat:

- ▶ Minne
- ▶ Tidsuppfattning
- ▶ Språkförmåga



Sämre skol-
prestationer

▶
Källor, bland annat: Amialchuk & Buckingham (2024). The effect of marijuana use in adolescence on college and graduate degree attainment. Economics & Human Biology. Volume 52. Jan 2024

Fler risker, särskilt för unga

- ▶ Outvecklad "vuxenhjärna"
- ▶ 2-5 gånger ökad risk för schizofreni
- ▶ 3-4 gånger ökad risk för psykoser
- ▶ 15 -20 procent blir beroende
- ▶ Ökad risk för annat missbruk?
- ▶ Utslättat känsloliv

Källa: National Academies of Science. The health effects of cannabis and cannabinoids 2017. Se även källor i 8 myter om cannabis 5,0

Victor, 24, f.d. cannabisrökare

”Den värsta skadan med cannabis är att det stora livsperspektivet försvinner. Du blir apatisk utan att fatta de själv, du tappas lusten och nyfikenheten att träffa nya människor, du tappas din livsenergi just i den ålder då du behöver den som bäst.”

Ola Severinsson, poliskommissarie Växjö:

”Under mina 38 år som polis har jag aldrig träffat någon som rökt cannabis i 15 år och som sitter i köket och bygger lego med sonen. Eller som hjälper dottern med matten på gymnasiet.

/.../

I den gruppen som polisen kör till sjukhuset för psykisk ohälsa och de som dricker alkohol dagligen i parken, är det många som rökt cannabis i 15 år.”

Ökad risk för fysiska skador

- ▶ Fosterskador
- ▶ Lungskador
- ▶ Hjärt- och kärlsjukdomar
- ▶ Cancer?

Källa: National Academies of Science. The health effects of cannabis and cannabinoids 2017. Se även källor i 8 myter om cannabis 5,0



ALKOHOL ÄR
MYCKET
VÄRRE

1. Cannabisanvändare dricker mer än andra

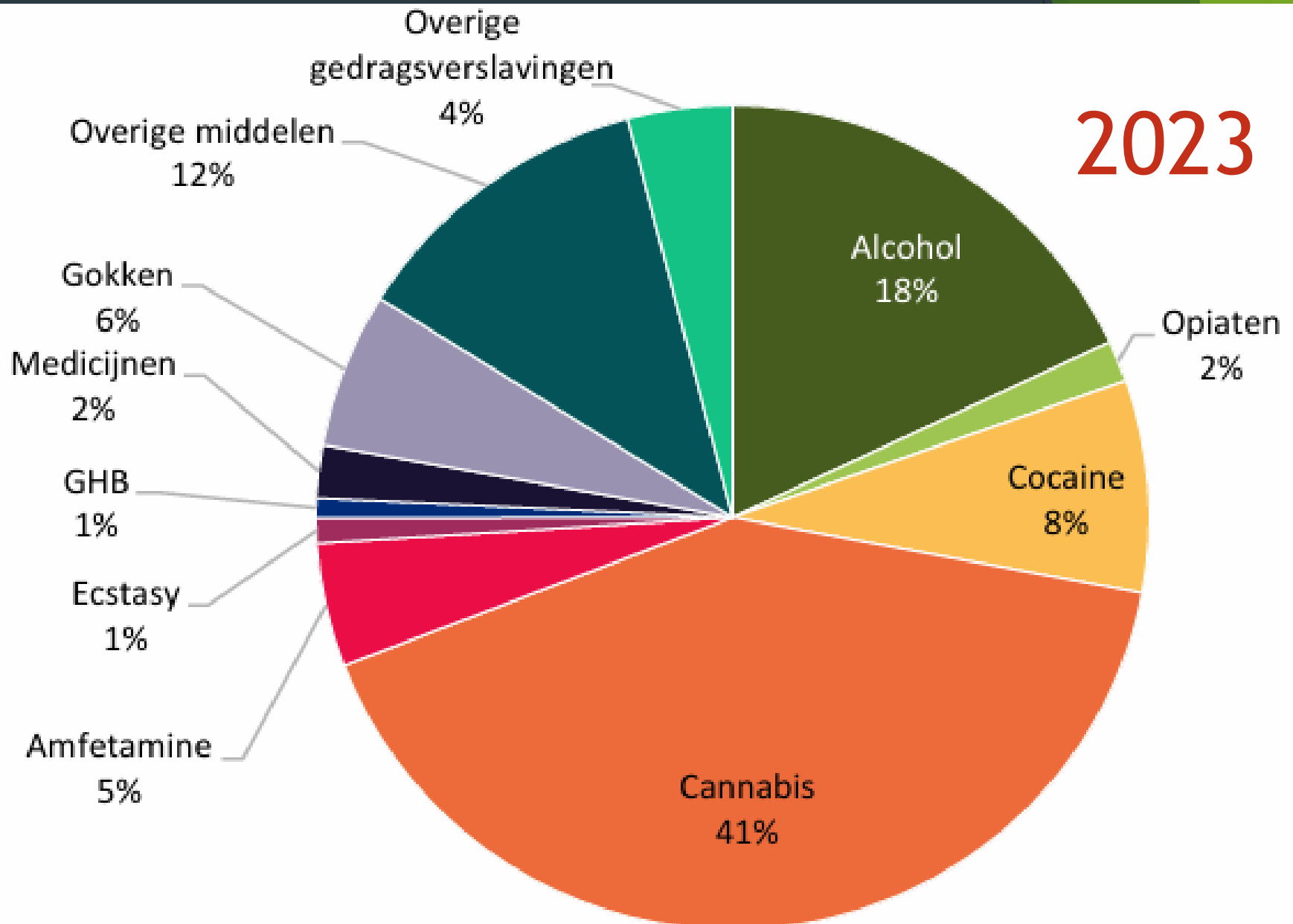
EMCDDA (2009). Polydrug use. Patterns and responses. Europeiska Unionens publikationsbyrå i Luxemburg. http://www.emcdda.europa.eu/publications/selected-issues/polydrug-use/Sid_14.

Guttormsson, U. (2014). Vad vet vi om cannabis-användning bland unga? CAN. [Vad vet vi om cannabisanvändning bland unga? - CAN](#)

2. Många fler unga
får problem med
cannabis jämfört
med alkohol

- trots att alkohol
är vanligare.

Beroendevård i Holland < 25 år



Drogvaneundersökningar i USA

Använt senaste året 12- 17 år

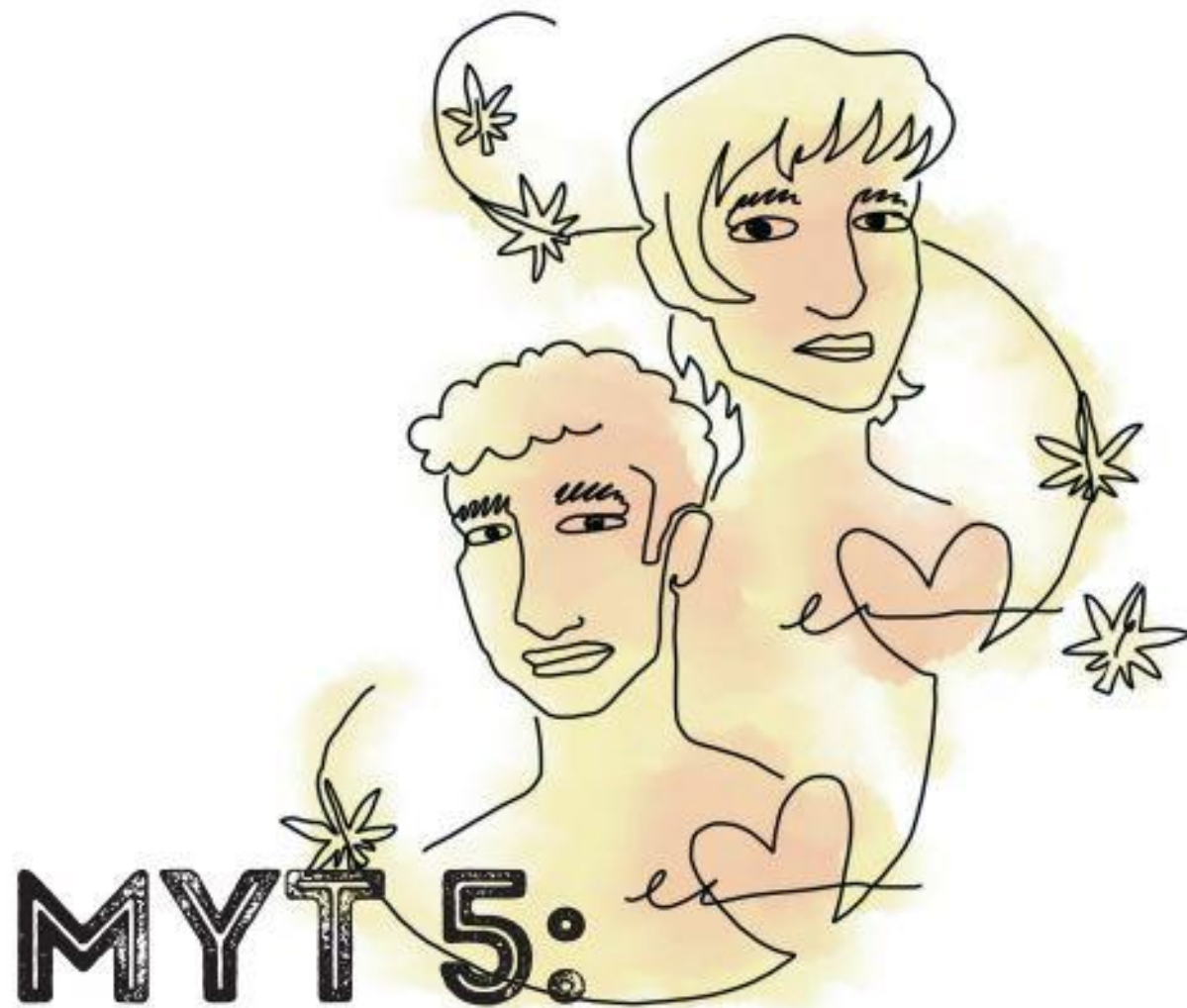
Cannabis: 44,4 procent har CUD (skadligt bruk eller beroende av cannabis)

Alkohol: 17,5 procent har AUD (skadligt bruk eller beroende av alkohol)

Använt senaste året 18 -25 år

Cannabis: 43,2 procent har CUD

Alkohol: 24,1 procent har AUD



CANNABIS ÄR
MEDICIN

Vad säger vetenskapen?

1. Cannabis kan lindra kronisk smärta
2. Minska kramper vid MS
3. Minska kramper vid sällsynt epilepsi hos barn
4. Öka aptiten och minska illamående vid cellgiftsbehandling

* The National Academies of Sciences(2017). The Health effects of cannabis and cannabinoids.

- Solmi et al (2023). Balancing risks and benefits of cannabis use: umbrella review of meta-analyses of randomised controlled trials and observational studies.

”Medicinsk cannabis” är lika skadlig som all annan cannabis

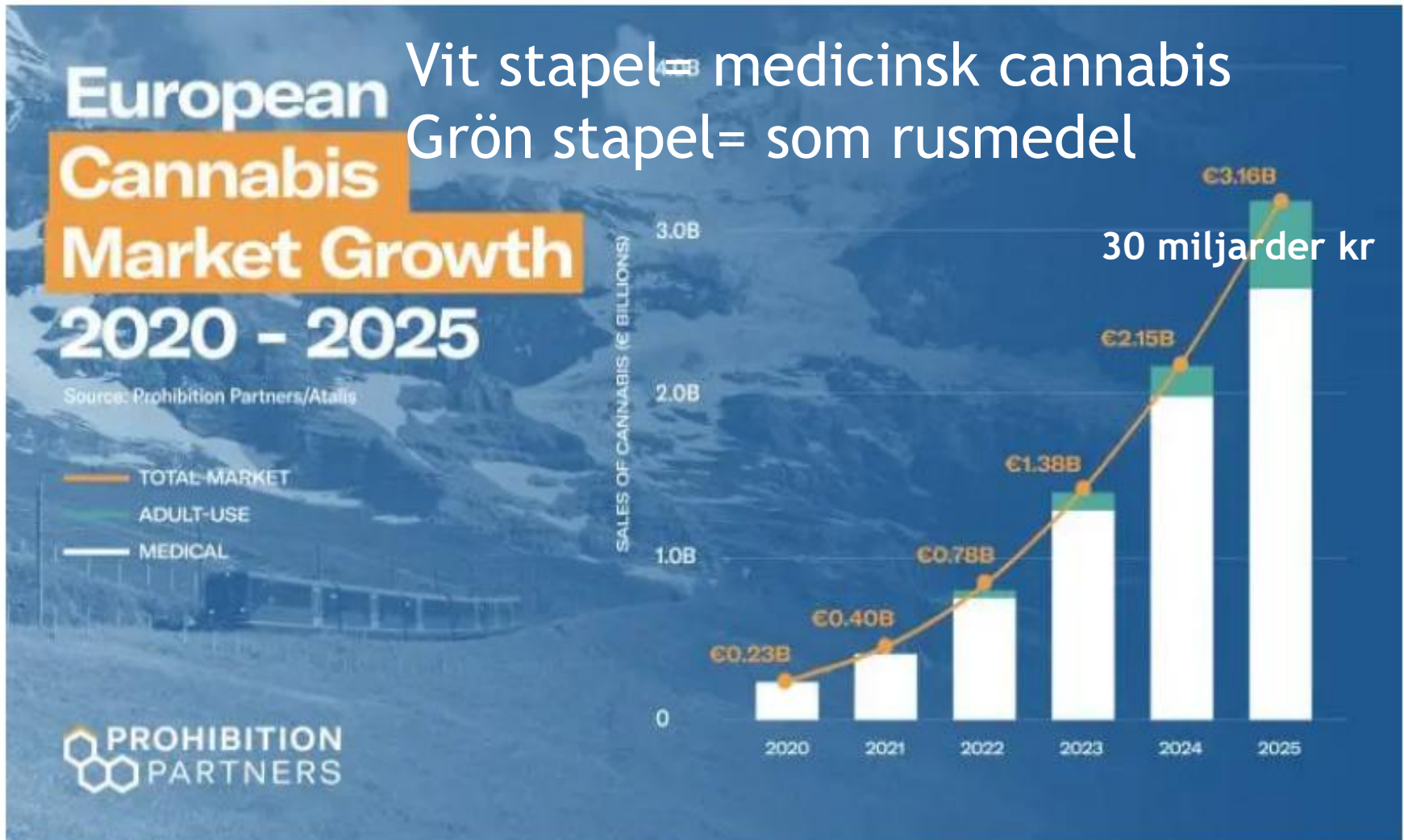


”Hjärnan gör ingen skillnad”

Källa: Dawson et al (2024). *The prevalence of cannabis use disorders in people who use medicinal cannabis: A systematic review and meta-analysis*, *Drug Alcohol Depend.*

Cannabisindustrin satsar på medicinsk användning i Europa, trots svag nytta

Vit stapel = medicinsk cannabis
Grön stapel = som rusmedel



”Medicinsk” cannabis = cannabis

1. Växten cannabis är inte godkänd som läkemedel av någon läkemedelsmyndighet i världen

2. Nordamerika: all sorts cannabis kan vara medicin

Europa: striktare regleringar

3. Sativex och Epidyolex är läkemedel som innehåller THC och CBD (ej samma sak som cannabis, läkemedlen innehåller bara dessa ämnen).

4. Dessa läkemedel har liten användning.

Oljor med THC/CBD och extempore används mer.

5. Bättre cannabisbaserade läkemedel kan komma i framtiden.

Källor finns i 8 myter om cannabis 5,0

”Medicinskt” kaffe?

Biverkningar:
Sömnproblem
Milt beroende

Förebygger/
minskar risken:
Parkinsons sjukdom
ADHD
Stroke
Diabetes typ 2
Astma
Ges till prematura barn



Många droger och växter används som medicin läkemedel, men inte i rå form

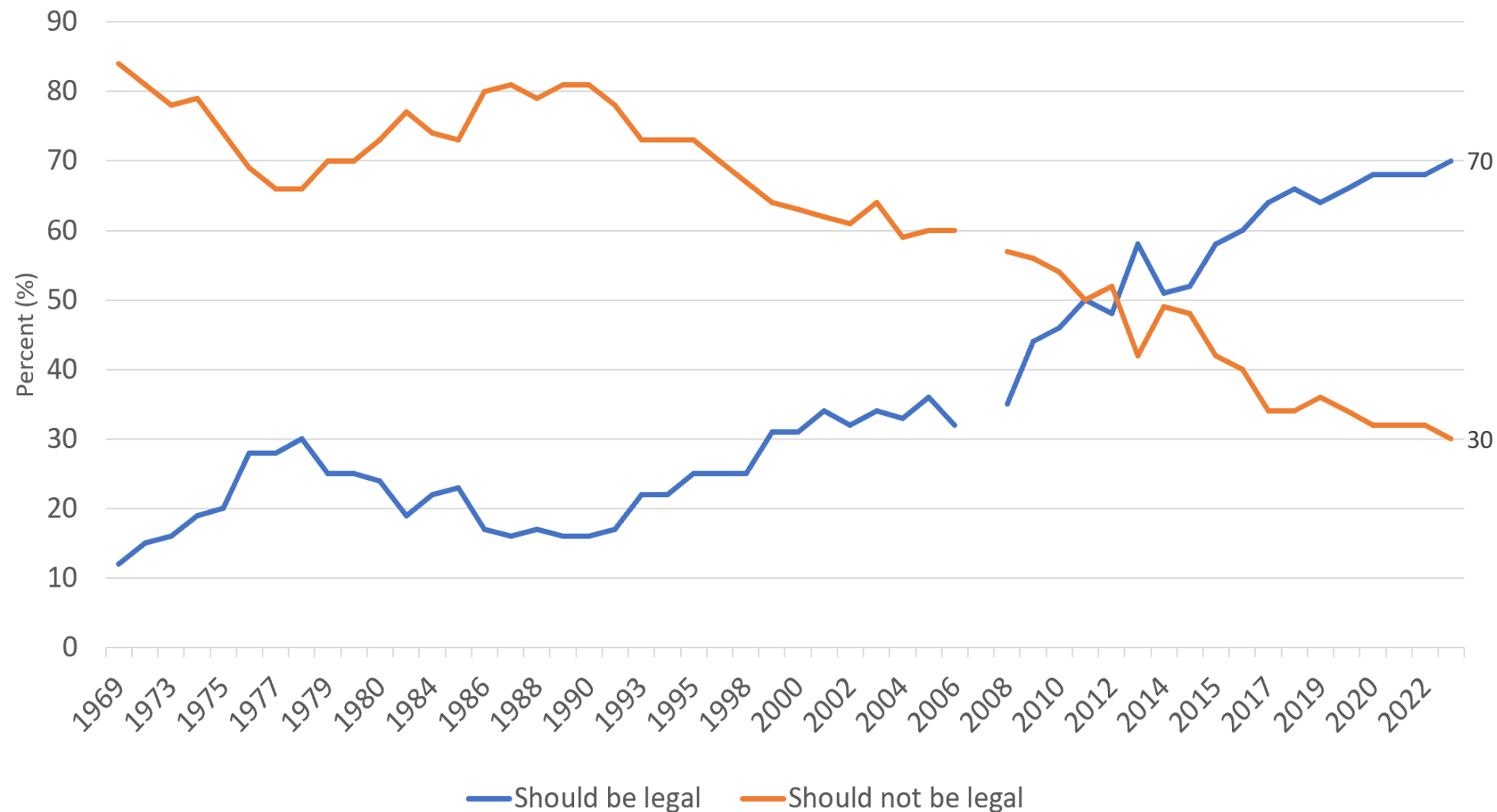
- ▶ Fingerborgsblomma → digitalis (hjärtmedicin)
- ▶ Opiumvallmo → morfin, kodein
- ▶ Alkohol → smärtlindring, metanolförgiftning, desinficerande, lugnade
- ▶ Amfetamin → ADHD-medicin, uppiggande
- ▶ Kokain → lokalbedövning
- ▶ Mögelsvamp → penicillin
- ▶ Spikklubba → kramplösande, (Atropin, Skopolamin)
- ▶ Sälg, vide → acetylsalicylsyra (Magnecycl, Albyl)



**LEGALISERING
MINSKAR
PROBLEMEN**

Stödet för legalisering ökar i USA ...

Support for Cannabis Legalization vs Prohibition in US, 1969-2023



Source: Gallup

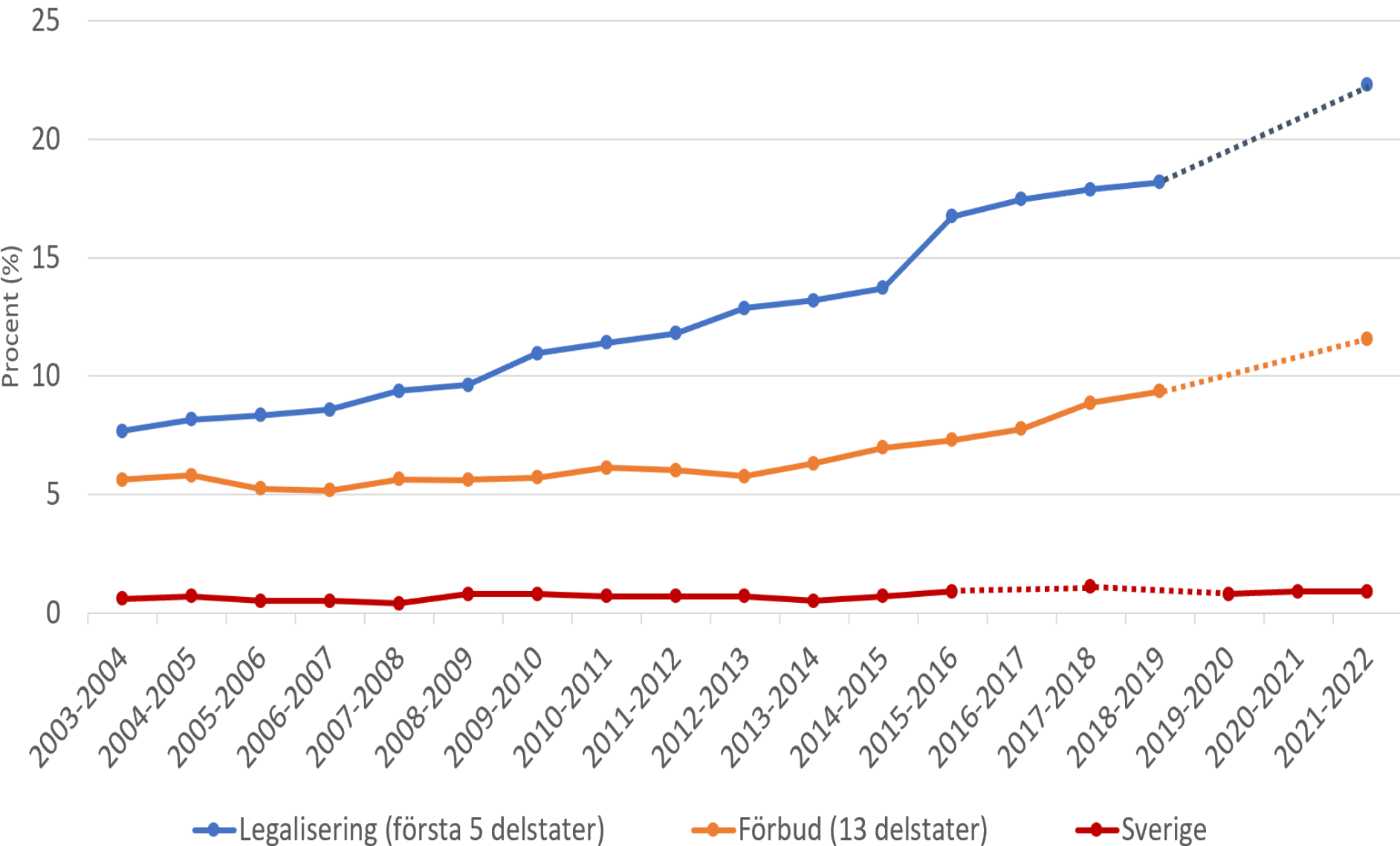
... därför att legalisering leder till nya krav på lättnader

- ▶ Cannabisindustrin växer och kräver skattelättnader för att kunna konkurrera ut den svarta marknaden.
- ▶ Folkopinionen påverkas. Ingen vill ha en svart marknad, när det finns en vit.
- ▶ Konsumenterna blir fler och vill slippa restriktioner.



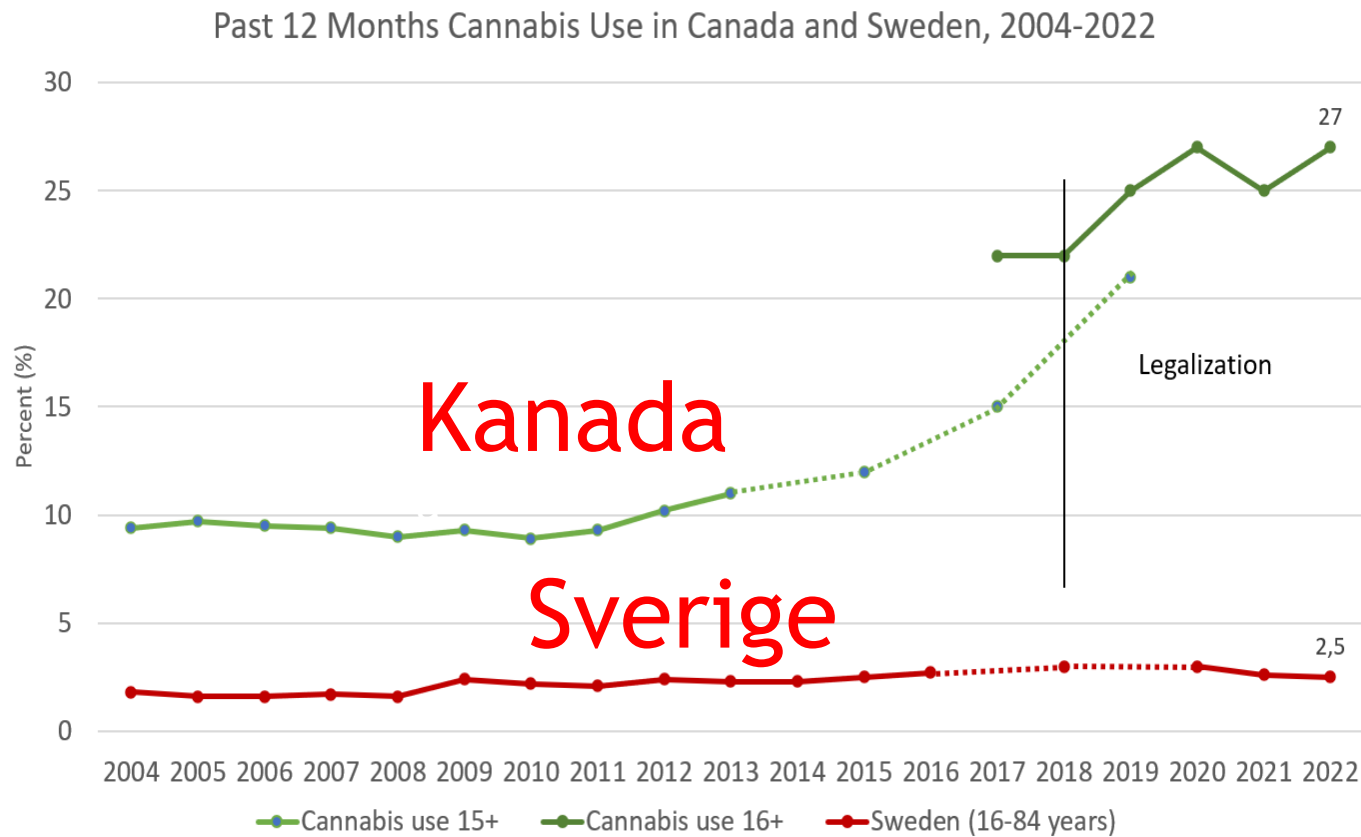
Godishyllan i en cannabisbutik i New York 2024

Cannabisanvändning senaste 30 dagar 18 år och äldre i delstater i USA med förbud resp. legalisering och i Sverige 16-84 år, 2003-2022



Källor: NSDUH och Folkhälsomyndigheten

... och i Kanada



Sources: StatCan, Canadian Cannabis Survey and Public Health Agency of Sweden

FN:s narkotika- kontrollstyrelse

INTERNATIONAL NARCOTICS CONTROL
BOARD

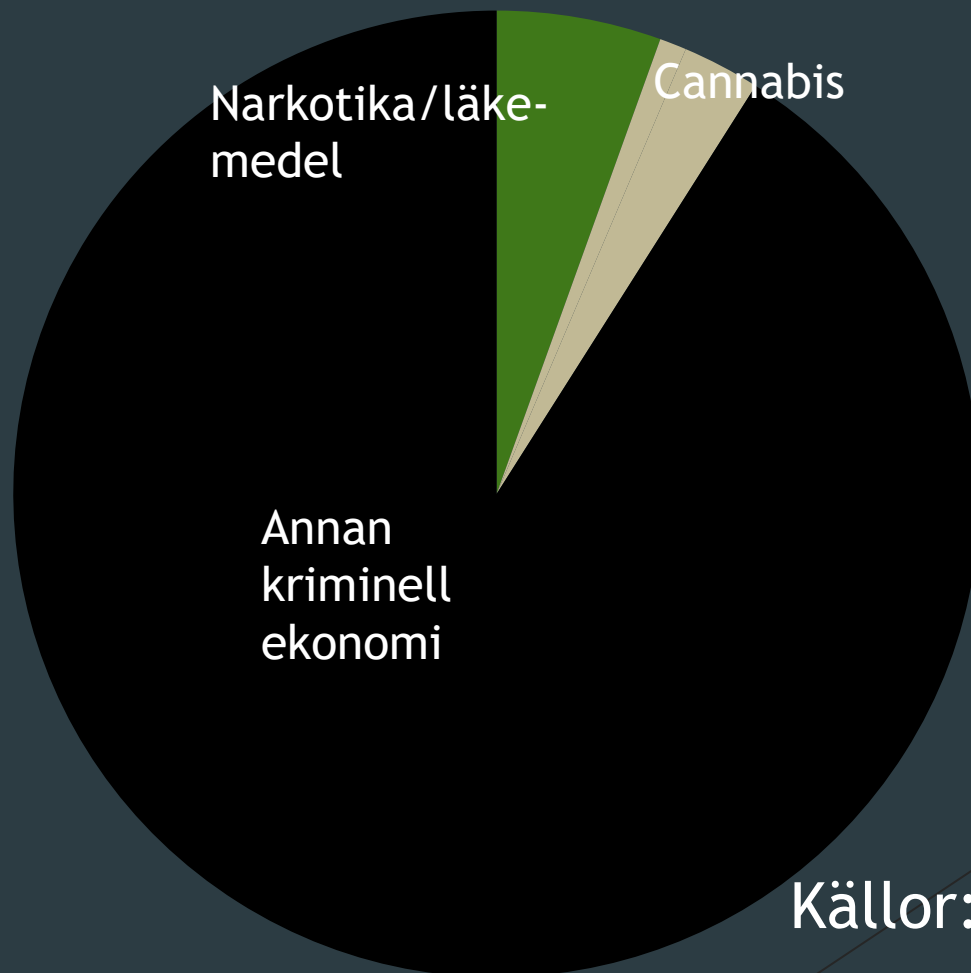


“In all jurisdictions where cannabis has been legalized, data show that cannabis-related health problems have increased/

..../ In general terms, one can ascertain that the legalizing jurisdictions did not reach the goals they had pursued through legalization.”

Sverige

Den kriminella ekonomins omsättning



Källor: Polismyndigheten
och CAN

Drogprevention i skolan

61 svenska gymnasier har en policy med slumpvisa, frivilliga drogtester



Knut Hahn-gymnasiet i Ronneby, en av allt fler skolor som drogtestar elever. Foto: Pelle Olsson & iStockphoto

Alt fler gymnasieskolor inför drogtester

Gymnasieskolan Knut Hahn i Ronneby i Blekinge har länge bedrivit ett framgångsrikt drogförebyggande arbete. Där ingår bland annat slumpvisa drogtester och tätt samarbete med socialtjänst och polis. Hittills har 62 skolor i Sverige infört drogtester.



Drogtester av elever på Klippans gymnasier, bl a på Åbyskolan. Foto: RNS & Klippans kommun

Klippan bäst på förebygga droger bland unga

I Klippans kommun använder minst andel gymnasieelever narkotika i Skåne, enligt en folkhälsoenkät i regionen. Systematiskt drogförebyggande arbete och drogtester i skolor kan ha bidragit.

KLIPPANS
KOMMUN

Undersökningen har gjorts bland skolelever i Skånes kommuner i

TEMA:
NARKOTIKAFRI

3 argument att avstå cannabis



Hjärnan



Polisen



Pappa och mamma

Tack för att ni lyssnade!

pelle.olsson52@gmail.com

www.pelleolsson.se

www.drugnews.se